

PAARUSKI-VALLERAA

Eesti tants poistele

Tantsu on loonud ja kirjeldanud Helena-Mariana Reimann 2020. aasta suvel.

"Paaruski-valleraa" muusika on kahest Kuusalu khk pärit loost "Paruski/vene tants" ja "Ants oli aus sauna-meis" kokku seadnud Madis Orav ja Ago Niglas, esitab Helikond.

Lähtuvalt muusikast on tantsus kasutatud „Paruski“ põhisammu ja selle arendusi. Tants on vahva ja hoogne ning väljendab poistekampade omavahelist mõõduvõtmist ja vallatlemist.

PÕHISAMMUD JA KOMBINATSIOONID

Taktimõõt 2/4

1. Kõnnisamm

Taktis tehakse kaks pikka ja hoogsat kõnnisammu.

2. Jooksusamm

Taktis tehakse neli jooksusammu.

3. Hüpe harkseisu

I osal tehakse vaba jalaga samm ette, II osal äratõuge ning III osal maandutakse harkseisu ja lõögastatakse põvelliigesed. Käed asetatakse reitele, küünarnukid on hoitud laiali ja sõrmed pööratud ette, vaade suunatud vastastantsijale.

4. Paruskisamm

Sooritatakse kahe takti vältel.

Takt 1. I osal tehakse parema jalaga samm ette, II osal vasaku jalaga rõhuline kannalöök tugijala varvaste juures ning jalg tõstetakse järgmise sammu astumiseks maast lahti. III–IV osal korratakse I–II osa tegevust vasaku jalaga alustades.

Takt 2. Parema jalaga alustades liigutakse I–III osal kolme rõhulise sammuga edasi.

Kombinatsiooni korratakse vasaku jalaga alustades.

5. Aeglane kannalöökidega paruskisamm

Sooritatakse nelja takti vältel.

Takt 1. I–II osal tehakse parema jalaga samm ette ja lõögastatakse põvelliiges. III osal sirutatakse parem jalg ja vasaku jalaga tehakse rõhuline kannalöök ees. IV osal viiakse sirutatud põvelliigese ja kõverdatud hüppe-

liigesega jalg järgmiseks sammuks ette.

Takt 2. Korratakse eelmise takti tegevust vasaku jalaga alustades.

Takt 3. Parema jalaga alustades liigutakse I–III osal kolme rõhulise sammuga edasi.

Takt 4. Korratakse eelmise takti tegevust vasaku jalaga alustades.

6. Aeglane päkalöökidega paruskisamm

Sooritatakse nelja takti vältel.

Takt 1. I–II osal tehakse parema jalaga samm taha, III osal vasaku jalaga päkalöök taga ja IV osal tõstetakse säär taha-alla.

Takt 2. Korratakse eelmise takti tegevust vasaku jalaga alustades.

Takt 3. Parema jalaga alustades taganetakse I–III osal kolme rõhulise sammuga.

Takt 4. Korratakse eelmise takti tegevust vasaku jalaga alustades.

7. Rõhksammud taganedes

Taktis tehakse neli rõhksammu taganedes. Põlveliigesed on lõõgastatud, kere kallutatud ette, vaade suunatud vastastantsijale ja käed puusal.

8. Põimumise kombinatsioon

Sooritatakse nelja takti vältel.

Taktid 1–2. Vastastantsijaga võetakse parem-käevang ja parema jalaga alustades tehakse nelja kõnnisammuga täisring päripäeva.

Taktid 2–4. Võtte vallandatakse ja järgmise vastutulijaga ühendatakse vasakud käed põialseongus ning nelja sammuga möödutakse teineteisest paremat kätt.

Kolmanda vastutulijaga võetakse käevang pöörlemiseks ja neljandaga põialseong möödumiseks.

9. Musklite näitamise kombinatsioon

Sooritatakse kaheksa takti vältel.

Takt 1. I osal astutakse parema jalaga samm ette-paremale ja tõstetakse rusikas hoitud ning küünarliigesest kõverdatud parem käsi sõpradele muskli näitamiseks kõrvale-üles. III osal korratakse I osa tegevust vasaku jala ja käega, astudes ette-vasakule. Vaade suunatakse vastavale muskliile.

Takt 2. I osal astutakse parema jalaga samm algele kohale tagasi ja käed tuuakse puusale, III osal tehakse vasakuga lõppsamm.

Taktid 3–4. Korratakse eelmise kahe takti tegevust.

Takt 5. Tehes veerandpöörde päripäeva, tantsitakse vasaku jalaga alustades kaks galopisammu küljele.

Takt 6. Vasaku jalaga tehakse samm küljele ja lõõgastatakse vasaku jala põlveliiges, põlve- ning hüppeliigesest kõverdatud parem jalg tõstetakse küljele. Ülakeha on kallutatud vasakule, vaade tähtsalt paremal.

Takt 7. Parema jalaga alustades tehakse lõõgastatud põlveliigestega jalalt-jalale pööre päripäeva.

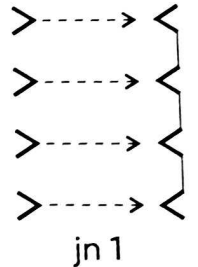
Takt 8. Veerandpöördega päripäeva tehakse hüpe harkseisu.

TANTSU KIRJELDUS

OSAVÕTJAD. Kaheksa poissi.

LÄHTEASEND. Tantsijad asetsevad kahel pool lava külgedel.

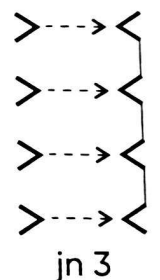
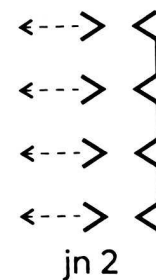
SISSEJUHATUS (taktid 1–8 kaks korda)

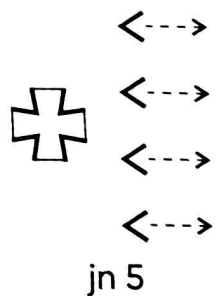
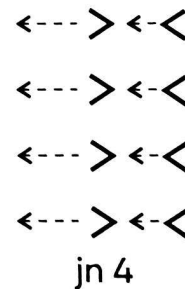
Taktid 1–8 kaks korda. Tantsijad liiguvad vabalt trikitades lavale ja moodustavad kaks vastakuti viirgu lava külgedel, esipoolega keskjoone poole (jn 1).

I TUUR A-OSA (taktid 9–16 kaks korda ja 17–24 kaks korda)

Taktid 9–16. Vasakpoolse viiru tantsijad asetavad käed puusale ja tantsivad parema jalaga alustades kahe aeglase kannalöökidega paruskisammuga otse (jn 1). Parempoolse viiru tantsijad asetavad käed kõrvaltantsija õlale, astuvad 9. taktil I osal parema jalaga kõrvale kallutusastesse ja vetruvad igal taktil vastavalt paremale ja vasakule ning jälgivad teiste tegevust. Otsmistel tantsijatel on vaba käsi puusal.

Taktid 9–14 teist korda. Vasakpoolse viiru tantsijad taganevad aeglase päkalöökidega paruskisammuga (jn 2), teised jätkavad eelmist tegevust.

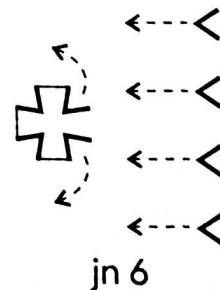

Taktid 15–16 teist korda. Vasakpoolse viiru tantsijad liiguvad nelja jookkusammu ja hüppega harkseisu vastasviiru ette (jn 3). Teised jätkavad eelmist tegevust ja 16. taktil teist korda III osal asetavad käed puusale.

Taktid 17–24. Parema jalaga alustades liiguvad tantsijad viirgudes teineteist pörnitsedes lava vasaku külje suunas, vasakpoolse viiru tantsijad taganevad rõhksammudega, aga parempoolse viiru tantsijad liiguvad paruskisammuga otse ning veidi harvenedes (jn 4).

Taktid 17–22 teist korda. Vasakpoolse viiru tantsijad koonduvad 17–18. taktil teist korda väikeseks ringiks, asetavad käed õlgadele ja, astudes 19. taktil teist korda I osal parema jalaga sammu kõrvale kallutusastesse, vetruvad plaani pidades igal taktil vastavalt vasakule ja paremale. Parema jalaga alustades taganevad parempoolse viiru tantsijad aeglase päkalöökidega paruskisammuga lava parema külje suunas (jn 5).

Taktid 23–24 teist korda. Vasakpoolsed tantsijad vallandavad võtte ja harveneivad tagasi viirgu. Parempoolse viiru tantsijad liiguvad vasaku jalaga alustades nelja jookkusammu ja hüppega harkseisu vastasviiru ette (jn 6).

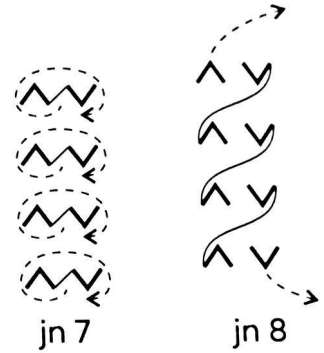

I TUUR B-OSA (taktid 25–48)

Taktid 25–32. Tantsijad teevad veerandpöörde vastupäeva, võtavad kõrvaltantsijaga parem-käevangu ja tantsivad kaks korda põimumise kombinatsiooni (jn 7). Rea otsmised tantsijad liiguvad hoogsate sammudega lava parema külje suunas ringjoonele, käed töötavad vabalt kaasa. Vasakpoolse viiru tantsijad liiguvad lava tagakülje ja parempoolse viiru tantsijad esiküljepoolsele kaarele (jn 8, 9). Liikumine lõpetatakse päripidisel ringjoonel (jn 10).

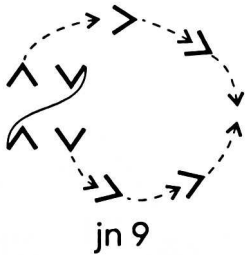
Taktid 33–40. Tantsitakse musklite näitamise kombinatsiooni (jn 10, 11, 12).

Taktid 41–48. Korratakse musklite näitamise kombinatsiooni äraspidisel ringjoonel (jn 13), kuid 7–8. takti tegevusega liigutakse kaarele, ringjoon avaneb eesmistest poistest vahelt (jn 14).

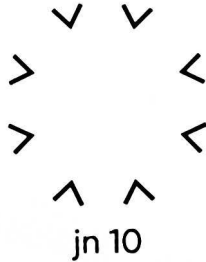

jn 7

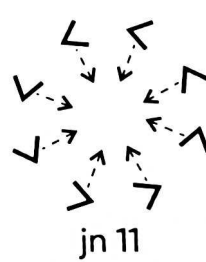
jn 8

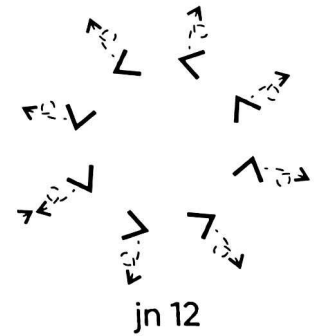
jn 9

jn 10

jn 11

jn 12

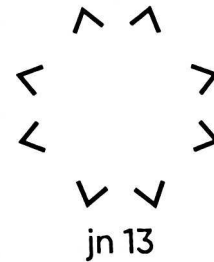
VAHEMÄNG (taktid 49–56 kaks korda)

Taktid 49–56 kaks korda. Tantsijad on päripidisel kaarel ning valitud poisid, tehes erinevaid soolosid ja trikke, näitavad oma oskusi teistele kaare ees keskel (jn 14). Teised plaksutavad ja hõikavad ergutuseks. Trikkide valikul olge loovad ja loomingulised!

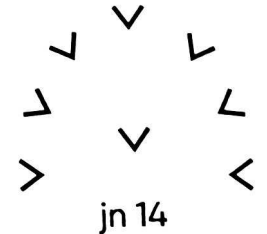
II TUUR A-OSA (taktid 57–64 kaks korda ja 65–72)

Taktid 57–60. Tantsijad võtavad kõrvaltantsijaga õlavarevõtte ja panevad vaba käe puusale (jn 15). Parema jalaga alustades tantsitakse paruskisammuga ristjoonele paarikaupa rinnati.

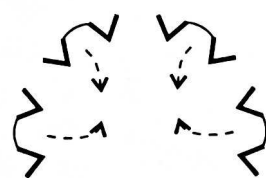
Taktid 61–62. Tantsitakse paruskisammu, kuid 62. taktil võtte vallandatakse ning rõhksammudega tehakse poolpöörde paarilise poolt (jn 16).

jn 13

jn 14

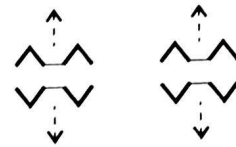

jn 15

jn 16

Taktid 63–64 ja 57–60 teist korda. Tantsijad ühendavad käed uuesti õlavarrevõttes ning tantsivad paruskisammudega lava esi- ja tagakülje suunas lahku (jn 17).

jn 17

Taktid 61–62 teist korda. Korratakse taktide 57–58 tegevust.

Taktid 63–64 teist korda. Vasaku jalaga alustades liigutakse nelja jooksusammu ja hüppega harkseisu lava ristjoonele parikaupa rinnati. 64. taktil teist korda ühendatakse vastaspaariga käed õlavarrevõttes ning liikumine lõpetatakse nelja poisi sõõrides (jn 18).

jn 18

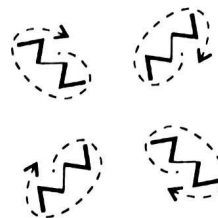
Taktid 65–67. Kuue galopisammuga liigub vasakpoolne sõõr ühe ringi vastu- ja parempoolne päripäeva.

Takt 68. Hüppega harkseisu pidurdatakse liikumine, kuid võtet ei vallandata.

Taktid 69–72. Korratakse eelmise nelja takti tegevust vastupidises suunas.

II TUUR B-OSA (taktid 73–120)

Taktid 73–84. Eelneva paarilisega pöördatakse kodarjoonel parem-käevangu ja tantsitakse kolm korda põimumise kombinatsiooni. Esimese käevangus pöörlemisega harvenetakse nurkade suunas suurele ringjoonele ja kätlemine toimub juba ühisel ringjoonel (jn 19, 20).

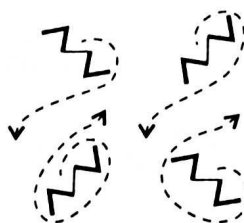

jn 19

jn 20

Taktid 85–87. Kuue kõnnisammuga pööreldakse viimase paarilisega parem-käevangus lava ristjoonele (jn 21). Pöörlemine lõpetatakse reas, vasakpoolne paariline esipoollega lava tagakülje poole.

jn 21

jn 22

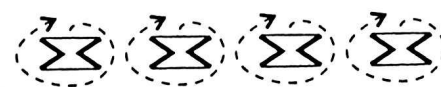
Takt 88. Vasakpoolne paariline teeb kahe kõnnisammuga poolpöörde päripäeva käevangust lahti.

Taktid 89–104. Tantsitakse musklite näitamise kombinatsiooni lava esikülje ja seejärel tagakülje suunas (jn 22, 23).

jn 23

Taktid 105–106. Tantsijad pöörduvad oma viimase paarilisega rinnati ja võtavad õlavarrevõtte. Olles veidi paremküljети, pööreldakse parema ja-laga alustades nelja sammuga täisring päripäeva (jn 24).

jn 24

Taktid 107–108. Võte vallandatakse ja nelja kõnnisammuga liigutakse otse (lava esikülje ja tagakülje suunas) ning neljanda kõnnisammuga tehakse poolpöörde vastupäeva (jn 25). Käed käivad vabalt kaasa.

Taktid 109–110. Liigutakse nelja kõnnisammuga paarilise juurde tagasi.

Taktid 111–112. Võetakse õlavarrevõtte vasakküljети ja pööreldakse nelja

jn 25

sammuga kolmveerand ringi vastupäeva (jn 26). Liikumine lõpetatakse reas rinnati.

Taktid 113–120. Poisid võtavad vastastantsijaga parem-käevangu ja tantsivad kaks korda põimumise kombinatsiooni. Otsmised poisid liiguvad lavalt külgede suunas ära ning viimane paar jääb pöörlema (jn 28, 29).

jn 26

LÕPETUS (taktid 121–123)

Taktid 121–122. Paar pöörleb keskel ja teised tantsijad jooksevad lavale viirgu (jn 29).

Takt 123. Tehakse hüpe harkseisu esipoolega lava esikülje poole (jn 30).

jn 27

jn 28

jn 29

jn 30